

Název aktivity	Práva versus povinnosti
Autor	Drew Buddie, Spojené království
Téma	Moje práva a povinnosti na internetu
Kompetence	kompetence k učení / kompetence sociální a občanské / komunikace v mateřském jazyce / kompetence k práci s digitálními technologiemi / kritické myšlení
Úroveň obtížnosti	☐ nízká ☒ střední ☐ vysoká
Věková skupina	14 - 15 let
Doba trvání	jedna až dvě lekce, každá v délce 45–60 minut
Cíl aktivity	• Prozkoumat, co znamená mít určité právo v porovnání s povinností. • Naučit se ověřovat fakta v právních dokumentech. • Zamyslet se nad pojmy „cenzura“ a „autocenzura“.
Úvod	Na internetu mají lidé možnost sdělovat své názory široké veřejnosti. Znamená to ale opravdu, že vše je dovoleno? Co přesně znamená, že máme PRÁVO něco udělat? A jak to souvisí s POVINNOSTÍ? Internet nevlastní žádná země ani stát a jeho fungování je založeno na předpokladu, že existuje svoboda slova. Jak má v takové situaci zodpovědný občan chápat svá práva a povinnosti a vybalancovat rovnováhu mezi nimi?
Nástroje	Internet, pracovní listy, Charta základních práv EU, Listina základních práv a svobod ČR, Bubbl.us, Tagxedo, Worditout, Powtoon;
Postup	
1. krok (20 minut)	Zahajte diskusi se studenty: Jaký je rozdíl mezi PRÁVEM a POVINNOSTÍ? Jak spolu vzájemně souvisí a jaké povinnosti mohou vyplývat z našich práv? Jaká práva a povinnosti mají studenti doma, ve škole nebo ve volném čase? Diskuze může být podpořena společným vypracováním aktivit z kapitoly 1.1 na str. 6 a 7 v sešitu Web podle nás.
2. krok (30 minut)	Vyzvěte studenty, aby si stáhli či vytiskli Chartu základních práv EU. Při diskusi ve třídě podrobně rozeberte jednotlivé články a určete, jaké POVINNOSTI vyplývají z jednotlivých PRÁV. Jak je možné při studiu tak rozsáhlého textu rychle dojít k výsledkům? Rozdělte studenty do malých skupin a každé dejte za úkol vytvořit pomocí bubbl.us (online nástroj pro tvorbu myšlenkových map - pouze v aj, nicméně navigace je dostatečně pochopitelná i se základní znalostí) myšlenkovou mapu, ve které přidělený článek charty rozeberou a ukáží, jakých POVINNOSTÍ se týká.
3. krok (15 minut)	Stáhněte si nebo v prohlížeči otevřete Listinu základních práv a svobod ČR. Pomocí prohledávání dokumentu / webové stránky (příkaz <CTRL> <F>) zjistěte, kolikrát se v textu objevuje slovo PRÁVO a jeho varianty (práva, právo, právní, oprávněn...). Zhodnoťte, zda z těchto práv vyplývají nějaké povinnosti a formulujte jaké. Pracovat můžete opět s aplikací bubbl.us.

	Následně vložte text Listiny do aplikace Worditout nebo Tagxedo (nutná instalace) a vytvořte z textu “slovní mrak” (tzv. word cloud). S jeho pomocí si můžete ověřit četnost výrazů souvisejících se slovem PRÁVO a dalších v Listině hojně využívaných termínů. Varianta pro výuku/procvičování anglického jazyka: Pracujte s pracovním sešitem ERR Workbook (stažitelný PDF soubor). Nechte studenty pomocí příkazu <CTRL> <F> zjistit, kolikrát se v textu objevuje slovo RIGHTS a kolikrát slovo RESPONSIBILITIES. Text ze sešitu „ERR Workbook“ zkopírujte do aplikace Worditout nebo Tagxedo (nutná instalace) a vytvořte z textu “slovní mrak” (tzv. word cloud), ze kterého bude patrná četnost výskytu slov RIGHTS a RESPONSIBILITIES.
4. krok (20 minut)	Pomocí aplikace Powtoon (aplikace je pouze v aj, nicméně navigace je dostatečně pochopitelná i se základní znalostí) studenti ve skupinkách vytvoří krátké propagační video, v němž vysvětlí jednotlivá práva a povinnosti vyplývající z materiálů, které analyzovali v předcházejících krocích. Každá skupinka se může věnovat pouze 1 právu nebo si vybrat ta, která považuje za nejdůležitější.
5. krok (20 minut)	Zamyslete se se studenty při diskusi ve skupinách nebo v celé třídě nad tím, co přesně znamená pojem CENZURA a především AUTOCENZURA v souvislosti s dodržováním našich práv a povinností. Proč má schopnost autocenzury při publikování na internetu zásadní význam?
Další možnosti	Charakterizujte rozdíl mezi CENZUROU a AUTOCENZUROU.
Odkazy	Charta základních práv EU: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TX-T/?uri=CELEX:12010P případně http://www.euroskop.cz/627/sekce/charta-zakladnich-prav-eu/ (registrace není nutná) Listina základních práv a svobod ČR: http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html (registrace není nutná) Sešit ERR Workbook pro aj variantu 3. kroku: http://www.euskills.co.uk/sites/default/files/ERR%20Workbook%20v4%2014Apr11.pdf (registrace není nutná) Praktické doplňující aplikace: http://bubbl.us (registrace není nutná) http://worditout.com (registrace není nutná) http://tagxedo.com (je nutná instalace programu) http://www.powtoon.com (nutná registrace)
Links	Eu Charter for Fundamental Rights: http://goo.gl/Vqyghj ERR Workbook: http://goo.gl/W9DUAW http://bubbl.us http://tagxedo.com www.powtoon.com (registration required) Please note all Web apps used in this activity are free apps and do not require the user to register with the site in order to use them with the exception of Powtoon.